

MUSEUM FESTS

Beleef *Feest aan Zee* in 1
MUSEUMFIETS! We v
200 jaar geleden Jacobus
van Scheveningen opricht
Van Plein tot Pier biedt D
2018 extra veel vertier. Oo
wel cultureel Den Haag, s
in het teken van de zee,
Met de **MUSEUMFIET**
naar strand, van museu
de gezamenlijke openluc
musea en zie je hoe cultu
elkaar zijn versmolten.
En wat maakt fietsen op
extra leuk? Of je nu na
Gemeentemuseum of de
vertoon van uw museumf
de meeste musea een leuk
Veel plezier met de **MUS**
langs de mooie cultuur e
stukje Zuid-Holland.

Den Haag in 2018 op de
vieren dit jaar dat precies
Pronk het eerste badhuis
de.

en Haag zijn bezoekers in
k cultureel, misschien juist
taat dit jaar daarom ook
de duinen en het strand.
5 rijd je soepel van stad
n tot museum, ontdek je
httentoonstelling van de
ur en zee in Den Haag met

o een **MUSEUMFIETS**
ar Beelden aan Zee, het
Gevangenpoort gaat, op
iets-fiets sleutel krijg je bij
extraatje!

MUSEUMFIETS en je tocht
n natuur in dit prachtige

Over de fiets

Een Museumfiets huur je vanaf € 8,- per dag.
Reserveren kan via www.museumfiets.com.

De Museumfiets kun je afhalen bij:

- Du Nord Rijwielen: Keizerstraat 27 – 29
- Park & Bike Uithof: Jaap Edenweg 10

Mochten alle Museumfietsen verhuurd zijn en wil je toch fietsen dan kun je via www.fietsenindenhaag.nl ook een Haagse Stadsfiets huren.

Pech onderweg of vragen gedurende de trip? Bel dan met Du Nord Rijwielen:
070 – 355 40 60

Wil je zien hoe andere mensen de Museumfiets hebben ervaren of wil je zelf iets delen?
www.facebook.com/Museumfiets

De Museumfiets wordt mede mogelijk gemaakt door de provincie Zuid-Holland. Met de fiets kun je, bijvoorbeeld over de fietspaden van de provincie in de duinen, op een duurzame manier van de cultuur en de natuur in dit mooie stukje Zuid-Holland genieten.

Hoe kom ik bij de musea?

In dit boekje vind je een kaart. Op de kaart staan nummers. Deze nummers corresponderen met de musea. Bij de teksten van ieder museum vind je ook het exacte adres van het museum. Parkeer je Museumfiets op een plek die daartoe bestemd is. De Gemeente Den Haag is streng en verwijdt verkeerd geparkeerde fietsen!

Op basis van de kaart kun je een eigen route tussen jouw favoriete musea maken. Ook kun je natuurlijk de in dit boekje opgenomen duinenroute fietsen.

Via denhaag.com/nl/routes/duinenroute vind je makkelijk je weg en word je van punt naar punt geleid zonder te verdwalen.

Zo veel keuze...

Check voordat je naar een van de musea gaat de site van het desbetreffende museum voor de actuele tentoonstellingen, toegangsprijzen en openingstijden. Op vertoon van je museumfiets sleutel krijg je bij de meeste musea een klein extraatje.

A. Gemeentemuseum

Stadhouderslaan 41, Den Haag
www.gemeentemuseum.nl

Het Gemeentemuseum is een modern paleis voor de kunsten, dichtbij het strand. Stap binnen en bewonder de Bomschuit op het strand van Mauve of natuurlijk de Victory Boogie Woogie van Mondriaan.

 Gratis briefkaart 'De bomschuit' van Mauve

B. Haags Historisch Museum

Korte Vijverberg 7, Den Haag
www.haagshistorischmuseum.nl

Waar ooit de schutters van het Sint Sebastiaansgilde bijeenkwamen, ligt nu het Haags Historisch Museum. Prachtig gelegen aan de Hofvijver.

 Gratis ansichtkaart 'Groeten uit Scheveningen'

C. Humanity House

Prinsegracht 8, Den Haag
www.humanityhouse.org

Heb jij je wel eens afgevraagd hoe het is om op de vlucht te moeten slaan? In het Humanity House kun je voelen wat dat met je doet en kruip je zelf in de huid van een vluchteling.

 Gratis koffie

D. Literatuurmuseum

Prins Willem-Alexanderhof 5, Den Haag
www.literatuurmuseum.nl

Literatuurliefhebber? Kom dwalen tussen schrijvers en verhalen! Tijdens het Feest aan Zee jaar staat de poëzie van Slauerhoff centraal.

 Gratis catalogus Nationale Schrijversgalerij

E. Kinderboekenmuseum

Prins Willem-Alexanderhof 5, Den Haag
www.kinderboekenmuseum.nl

Ontdek, beleef en maak de mooiste verhalen in het Kinderboekenmuseum. Gebruik je fantasie en ga op avontuur. Onderweg ontmoet je de leukste personages: van Rupsje Nooit genoeg tot Dolfje Weerwolfje.

 Gratis Kinderboekenmuseum armbandje

F. Louwman Museum

Leidsestraatweg 57, Den Haag
www.louwmanmuseum.nl

Kom naar 's werelds oudste privécollectie klassieke automobielen! Kenners beschouwen de collectie als een van de mooiste ter wereld.

G. Mesdag Collectie

Laan van Meerdervoort 7-F, Den Haag
www.demesdagcollectie.nl

Bezoek het museum, tevens voormalig huis van kunstenaar en verzamelaar Hendrik Willem Mesdag, de man achter het beroemde Panorama Mesdag.

 Gratis ijsje en een ligstoel in de museumtuin

H. Museon

Stadhouderslaan 37, Den Haag
www.museon.nl

Kom langs bij het Museon en zie hoe je zelf je steentje bij kan dragen aan een wereld zonder 'plastic soup'.

 Gratis leuk fossiel, nautilus schelpje

I. Beelden aan Zee

Harteveltstraat 1, Den Haag
www.beeldenaanzee.nl

Beelden aan Zee ligt letterlijk aan zee. Behalve prachtige beelden moet je ook het unieke beelden-buitenterras met fantastisch zicht op zee hebben gezien.

 Koffie/thee gratis

J. Gevangenpoort

Buitenhof 33, Den Haag
www.gevangenpoort.nl

Eeuwenlang was de Gevangenpoort de gevangenis van het machtige Hof van Holland. Tegenwoordig leer je hier het verhaal over misdaad en straf in voorbije tijden.

 Gratis ansichtkaart 'Groeten uit Scheveningen'

K. Escher in het Paleis

Lange Voorhout 74, Den Haag
www.escherinhetpaleis.nl

Waar vogels vissen worden, en water omhoog stroomt! Ontdek de wondere wereld van Escher in het voormalige winterpaleis van koningin-moeder Emma.

 Foto-opportunity gratis

L. Panorama Mesdag

Zeestraat 65, Den Haag
www.panorama-mesdag.nl

Natuurlijk vind je hier het zinsbegoochelende panorama, maar vergeet vooral ook niet de tentoonstelling

'Jan Giessen, werken aan Scheveningen' te bekijken.

Gratis ansichtkaarten met werken van Jan Giesen

M. Nationaal Archief

Prins Willem-Alexanderhof 20, Den Haag

www.nationaalarchief.nl

Bij het Nationaal Archief ligt bijna duizend jaar geschiedenis van Nederland opgeslagen in 125 kilometer archieven. Ook het Pronkstuk van Nederland: Het Plakkaat van Verlatinghe.

Korting op toegang en/of gratis kopje koffie

N. Voorlinden

Buurtweg 90, Wassenaar

www.voorlinden.nl

Kom naar Museum Voorlinden aan de voet van de duinen en ervaar de prachtige belevingskunstwerken. Een highlight is bijvoorbeeld de Swimming Pool.

Katoenen Voorlindentas werk 'Martin Puryear'

O. West

Lange Voorhout 34, Den Haag /

Groenewegje 136, Den Haag

www.westdenhaag.nl

West Den Haag is een galerie met een internationaal tentoonstellingsprogramma voor hedendaagse. Spectaculair, confronterend en vervreemdend.

50% korting op de toegangsprijs

P. Muzee

Neptunusstraat 90-62, Den Haag

www.muzeescheveningen.nl

Hier leer je alles over het leven in, op en rond de zee. Ontdek hoe iemand leefde op een bomschuit, zink in de ijsskoude diepten van de oceaan en bewonder de schelpencollectie.

Gratis koffie en cake

**GEMEENTE
MUSEUM
DEN HAAG**

Duinenroute

van Monster tot Meijendell

Natuur & cultuur op de fiets

Scheveningen, Kijkduin, het Zuiderstrand ertussen: de 11 kilometer kust geeft Den Haag altijd iets extra's ten opzichte van andere Nederlandse steden. De vrije blik op de horizon, de frisse zeelucht, ongerepte natuur, musea en monumenten verscholen in de duinen. Pak de Museumfiets en ontdek hoeveel de kust te bieden heeft. Sta waar Mesdag stond om zijn Panorama te schilderen, lig op het stenen bed van James Turrell en voel hoe het Hemels Gewelf steunt op de grens van lucht en duin. Rijd door het zoetwaterwingebied, spot vossen, sta oog in oog met de Schotse Hooglanders of de Strandbeesten van Theo Janssen. In de duinenroute gaan we zelfs iets verder dan Den Haag om bijvoorbeeld de zandmotor van Monster te ontdekken.

De Duinenroute heeft een Noord- en Zuid route. Iedere route heeft een aantal 'points of interest' (POI) die in dit boekje kort zijn beschreven. Het startpunt voor beide routes is POI-16 (de Keizerstraat). Via denhaag.com/nl/routes/duinenroute vind je de volledige tekst en de routebeschrijving waardoor je makkelijk je weg vindt en van punt naar punt wordt geleid zonder te verdwalen. Veel fietsplezier.

Points of interest Duinenroute

Monster – Kijkduin

Tussen Monster en Kijkduin heb je de luxe om uit twee prachtige fietspaden te kiezen. Eén gaat bovenlangs en heeft direct uitzicht op de zee. De ander ligt meer verscholen in de luwte van het duin. Beide zijn mooi en voeren je langs de volgende points of interest:

1. Monument Maarten Tromp in Ter Heijde

(Slapersdijk, Ter Heijde): van 8 t/m 10 augustus 1653 vond tijdens de 1e Engels-Nederlandse Oorlog voor de kust van Zuid-Holland een zeeslag plaats tussen

de Engelse en vloot van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden: de Slag bij Ter Heijde / Battle of Scheveningen. In deze strijd leden de Nederlanders een groot verlies: luitenant-admiraal Maarten Tromp werd in de borst geraakt door een musketkogel van een sluipschutter en stierf. Ter nagedachtenis aan Maarten Tromp staat er een monument – de kanonnen – in het plaatsje Ter Heijde.

2. Watertoren van Monster, (*strandopgang watertoren*). Een mooie plek om even stil te staan en Den Haag in de verte op te zien doemen. Verken de Zandmotor, of stap weer op en volg het fietspad naar keuze richting Den Haag: direct uitkijkend op zee (bovenlangs) of beschut achter de duinen (onderlangs)

3. Zandmotor: bij Ter Heijde zijn de duinen angstaanjagend smal en daarom is er in 2011 een kunstmatig schiereiland van 128 hectare opgespoten, genaamd de Zandmotor. Het is een walhalla voor kust- en wadvogels en met een beetje geluk duikt er een zeehond op!

Vanaf deze haakvormige zandplaat, die een kilometer de zee in steekt, stuift de komende jaren maar liefst 21,5 miljoen kuub zand in volle vaart richting kust. Wind, golven en stroming doen het werk.

Points of interest Duinenroute

Kijkduin – Scheveningen Haven

Tussen Kijkduin en de haven van Scheveningen ligt het Zuiderstrand. Het geliefde ‘stille strand’ is een van de mooiste stukjes Den Haag - Kijk tijdens de zomermaanden even tussen strandslag 9 en 10 of kunstenaar Theo Jansen werkt aan zijn Strandbeesten. Hier is ook het Westduinpark te vinden. In dit beschermde natuurgebied direct grenzend aan het Zuiderstrand grazen de los lopende Schotse Hooglanders en is de egelopvang te vinden. Op dit gedeelte van de route vind je de volgende points of interest:

4. Het Hemels gewelf (*Machiel Vrijenhoeklaan 175*): in de duinen van Den Haag, waar het licht zo tastbaar

aanwezig kan zijn, heeft de wereldberoemde kunstenaar James Turrell een plek gemaakt om naar de lucht te kijken: 'Het Hemels Gewelf'.

5. Onderdeel Atlantikwall Museum *(in het duin achter het NH Atlantic Hotel)* **LET OP: ALLEEN TE BEZOEKEN OP AANVRAAG VIA atlantikwallmuseum.nl/openingstijden/:** de Atlantikwall was een meer dan 5000 kilometer lange verdedigingslinie, die Duitsland tijdens de Tweede Wereldoorlog in de bezette gebieden heeft aangelegd ter voorkoming van een geallieerde invasie. In Kijkduin heeft de stichting Atlantikwall Museum Scheveningen een deel van het complex Widerstandsnest 67 HL toegankelijk gemaakt. Uiteindelijk zullen circa honderd meter tunnel en vier bunkers te bezichtigen zijn. Een deel van het gangenstelsel is nu al te bezoeken.

6. Jutterskeet Ome Jan *(Strandslag 5, bij de fietsenstalling aan het fietspad tussen Kijkduin en Scheveningen):* op zaterdag- en zondagmiddag kun je Ome Jan en Hulpjutter Rob vinden bij hun Jutterskeet in Kijkduin. Behalve als het slecht weer is natuurlijk... want dan moet er gejut worden! Wil je weten welke bijzonderheden ze al hebben gevonden? Kom dan langs in de keet, daar staan alle vondsten uitgestald.

7. Stuifduinen en Hooglanders: het Westduinpark tussen Scheveningen en Kijkduin is een van de grootste natuurgebieden van Den Haag. Het beschermde duinpark gelegen bij het Zuiderstrand kent een zeer afwisselend landschap met dichte bebossing en open vlakten, vochtige duinvalleien en hoge duintoppen en.....Schotse Hooglanders.

8. Egelopvang: *(eind van de Savornin Lohmanlaan, hoek Laan van Poot):* in heel Den Haag leven veel egels, met name in de groene wijken, parken, bossen en ook in de duinen. Elke eerste zaterdag van de maand (met uitzondering van januari en april) is de egelopvang van 14.00 tot 16.00 uur geopend voor belangstellenden. Check hier voor de actuele openingstijden: www.egelopvangdenhaag.nl/

9. Zuiderstrandtheater (*Kranenburgweg 211, Den Haag*): het Zuiderstrandtheater in Den Haag is de tijdelijke vervanging van de Dr Anton Philipszaal en het Lucent Danstheater. Het theater is het enige podium direct aan de Nederlandse kust. Je geniet hier in een bijzondere omgeving met uitzicht op de Scheveningse haven, het Zuiderstrand en de Noordzee van culturele hoogtepunten uit binnen- en buitenland. Check voor het actuele aanbod www.zuiderstrandtheater.nl

10. Visafslag (*Visafslagweg 1*): een grote, lichte zaal van 10 meter hoog, gebouwd aan het begin van de jaren '60 door de bekende Haagse architect Sjoerd Schamhart. Kotters, vrachtschepen, zeiljachten en reddingsbrigade varen op een steenworp afstand voorbij. De sfeer van het Scheveningse vissersleven van dichtbij meemaken? Doe dan een rondleiding over de visafslag! Elke eerste vrijdagochtend van de maand kun je onder leiding van een gids een kijkje nemen achter de schermen. Om veiligheidsredenen geldt een minimumleeftijd van 14 jaar. Helaas zijn de rondleidingen niet geschikt voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. De rondleiding is alleen Nederlands gesproken. Reserveren via: 0900 - 340 35 05

Points of interest Duinenroute Scheveningen

11. Vernieuwde boulevard: de nieuwe Scheveningse boulevard ten zuiden van het Kurhaus is een ontwerp van de Spaanse architect en stedenbouwkundige Manuel de Solà-Morales. Opvallende landmarks zijn ook het monument De Vissersvrouw ter hoogte van de Keizerstraat en de sympathieke sculpturen van Sprookjesbeelden aan Zee. De nieuwe boulevard is niet alleen om te flaneren. Onder de boulevard ligt een bijzonder staaltje innovatie om de kust ook te beschermen bij superstormen.

12. Hart Beach (*Strandweg 3*): parkeer je fiets en pak een plank! Hart Beach is een permanente surfschool op het strand van Scheveningen, het hele jaar geopend. Hier geniet je van alles wat met de surf lifestyle

te maken heeft, Surfles, Surf verhuur, Surfy Food & Drinks, Events en mooie Surfshop. Kortom, de ideale mix voor sport en plezier. Ook voor de kleintjes is er volop surf avontuur te beleven met kids surflessen en surfkampen.

13. Vuurtoren Scheveningen (*zeekant 12*): vanaf de vuurtoren van Scheveningen heb je natuurlijk het allermooiste uitzicht over zee! De toren, gebouwd in 1875, heeft een indrukwekkende hoogte van bijna 50 meter. Wil je de 159 treden van deze historische vuurtoren beklimmen om te genieten van het spectaculaire uitzicht over de Noordzee? Woensdag- en zaterdagmiddag om 14:00 uur is het mogelijk de vuurtoren van Scheveningen van binnen te bekijken, al dan niet in combinatie met een bezoek aan Muzee Scheveningen. Een bezoek aan de vuurtoren is te reserveren via het museum: 070 - 350 08 30.

14. Paviljoen De Witte (*Pellenaerstraat 4*): Paviljoen De Witte is een voormalig koninklijk buitenhuis in Scheveningen, gebouwd in 1827 in opdracht van koning Willem I naar een neoclassistisch ontwerp van A. Noordendorp. In 1994 is het paviljoen ingrijpend verbouwd onder leiding van Wim Quist die eveneens museum Beelden aan Zee eronder realiseerde.

15. Het Kniertje (*boulevard, entree Keizerstraat*): het beeld van de vissersvrouw die uitkijkt over zee en wacht op haar vissende echtgenoot die misschien nooit meer zal terugkeren ("de vis wordt duur betaald", zei Kniertje in "op hoop van zegen"). Beeldhouwer Gerard Bakker modelleerde een stoer beeld: een vrouw die staat als een huis, stevig, onverzettelijk, bereid om zich in te zetten. Het staat symbool voor de Scheveningers die al door Constantijn Huygens een "bars geslacht" werden genoemd.

16. Keizerstraat: de Keizerstraat is de oudste en meest historische winkelstraat van Scheveningen. De voormalige visserswoningen in en om deze knusse straat zorgen voor veel gezelligheid. Je vindt hier veel kleine winkels en eettentjes. Aan het einde van de Keizerstraat bevindt zich fietsenwinkel Du Nord. Je kunt hier je Museumfiets ophalen en inleveren.

17. Musee Scheveningen (*Neptunusstraat 92*): in Muzee Scheveningen leer je alles over het leven in, op en rond de zee. Natuur en geschiedenis zijn samen onder één dak gebracht. Ontdek hoe iemand leefde op een bomschuit (visserboot) en zink in de ijsskoude diepten van de oceaan. De collectie over het leven in de zee heet ook wel de 'marinebiologische' collectie. In de collectie vindt je ook een aquarium, een koraalrif en een grote wetenschappelijke schelpencollectie: Klik hier voor de actuele tentoonstellingen:

www.muzeescheveningen.nl/

18. Museum Beelden aan Zee (*Harteveltstraat 1*): verscholen in de duinen van Scheveningen, als een parel in het zand, ligt museum Beelden aan Zee. Het museum is in 1994 gesticht door het verzamelaarsechtpaar Theo en Lida Scholten en richt zich exclusief op de moderne en hedendaagse internationale beeldhouwkunst. Klik hier voor de actuele tentoonstellingen:

www.beeldenaanzee.nl/

19. SprookjesBeelden aan Zee (*Strandweg 13*): is een gratis toegankelijk beeldenterras op de boulevard van Scheveningen. De sympathieke sculpturen van de Amerikaanse beeldhouwer Tom Otterness zijn onderdeel van Museum Beelden aan Zee erachter. De meer dan twintig kunstwerken beelden verschillende sprookjes uit, zoals die van Gulliver en Hans en Grietje.

20. Grand Hotel Amrâth Kurhaus (*Gevers Deynootplein 30*): het Kurhaus hotel ligt op een fantastische locatie aan het strand van Scheveningen. Het 5-sterren Grand Hotel Amrâth Kurhaus biedt je veel faciliteiten, gericht op wellness, comfort, luxe en service. Wist je trouwens dat de Rolling Stones hier eens (maar nooit meer) optraden? We schrijven 8 augustus 1964. Een dag die legendarisch wordt in de Nederlandse popgeschiedenis. Terugkijkend lijken het zeer brave, nette jongens. Toch wordt tijdens hun eerste concert op het Europese vaste land, de tent afgebroken.

21. Pier Scheveningen: de Pier in Scheveningen is sinds 2015 compleet vernieuwd. De bekendste attractie aan de Nederlandse kust is inmiddels een ware

foodboulevard geworden met een eigentijds aanbod van streetfood, restaurants, bars, terrassen, overdekte winkels en exclusieve hotelsuites met panoramisch zicht op de Noordzee. De pier is gratis toegankelijk en open van 10.00 – 22.00.

22. Zwarte pad - 's zomers staan hier hippe beach-clubs, 's winters heb je vrij zicht op de kust. Het Zwarte Pad is een eigengereid en gezellig strand aan de kust van Scheveningen. Aan de ene kant minder toeristisch dan links van de pier, aan de andere kant dé plek waar 's zomers de meeste strandfeesten zijn.

Points of interest Duinenroute

Scheveningen – Meijendel

De tocht van Scheveningen naar Meijendel, het meest zuidelijke stuk van de duinenroute is betoverend. Binnen 5 minuten ben je vanaf de drukke boulevard plotsklaps in de natuur. Het heet hier Meijendel. Rond het jaar 1000 is deze omgeving ontstaan door uitstuiwing van grote stuifkuilen, deels op oude strandwallen waarvan de resten nog te vinden zijn in het Haagse Bos en De Horsten. De naam is afgeleid van de centraal gelegen vallei waar van oudsher veel meidoorns groeien. Vanaf eind 19e eeuw begon de Haagse Duinwaterleiding (nu Dunea) hier drinkwater te winnen. Deze drinkwatervoorziening heeft het gebied behoed voor grootschalige huizenbouw en wegeaanleg. In dit idyllische gebied staat natuur centraal, maar is er ook ruimte voor cultuur!

23. (Onder de) Watertoren (*Pompstationsweg 353*): de enige bebouwing is de monumentale watertoren in neoclassicistische stijl uit 1874. Tijdens een wandeling tussen Scheveningen en Wassenaar, door de duinen van Meijendel, is het horecapaviljoen 'Onder de watertoren' niet te missen. Aan het kruispunt van een fiets-, wandel- en ruiterspad, tegenover de oude watertoren staat een strak vormgegeven gebouwtje van beton en glas, met ervoor een groot terras.

24. Waalsdorpervlakte (*Oude Waalsdorperweg*): de Waalsdorpervlakte is een vlakte in het duingebied Meijndel bij Scheveningen waar tijdens de Tweede Wereldoorlog meer dan 250 mensen geëxecuteerd zijn. Gelegen op korte afstand van de Oranjestel-gevangenis in Scheveningen werd deze plek door de Duitsers gebruikt om terdoodveroordeelden te fusilleren. Tegenwoordig is de Waalsdorpervlakte één van de belangrijkste Nederlandse herdenkingsplaatsen van de oorlog.

25. Museum Voorlinden (*Buurtweg 90 Wassenaar*): Voorlinden is een nieuw particulier museum voor moderne en hedendaagse kunst op een prachtig landgoed in de duinen van Wassenaar, op steenworp afstand van Den Haag. Zakenman en kunstverzamelaar Joop van Caldenborgh opende hier in 2016 zijn droom: een museum van internationale allure dat zijn vermaarde kunstcollectie herbergt. Het stralende witte gebouw biedt onderdak aan Van Caldenborghs rijke en verrassende collectie, permanente kunstwerken speciaal voor het museum gemaakt en tijdelijke tentoonstellingen. Klik hier voor de actuele tentoonstellingen: www.voorlinden.nl

26. Louwman Museum (*Leidsestraatweg 57*): even genoeg van de fiets? Neem dan een kijkje in het Louwman Museum waar een adembenemende collectie van ruim tweehonderdvijftig antieke auto's te zien is, die door kenners wordt beschouwd als één van de mooiste collecties ter wereld.

27. De Tapuit (*Meijndelseweg 42, Wassenaar*): haren in de wind en zintuigen op scherp. Meijndel garandeert uren wandel- en fietsplezier voor jong en oud! In bezoekerscentrum De Tapuit is uitgebreide informatie te vinden over het Haagse duingebied en zijn kaarten te koop. Bij De Tapuit kun je ook terecht voor dagkaartjes voor de beschermde gebieden Kijfhoek en Bierlap. Ontdek Meijndel onder leiding van een duinwachter of opgeleide gids. De Tapuit biedt het hele jaar door uiteenlopende thema- en groepsexcursies aan. Kijk op de website van Dunea voor de mogelijkheden: www.dunea.nl/duinen

- A. Gemeentemuseum
- B. Haags Historisch Museum
- C. Humanity House
- D. Literatuurmuseum
- E. Kinderboekenmuseum
- F. Louwman Museum
- G. Mesdag Collectie
- H. Museon
- I. Beelden aan Zee
- J. Gevangenpoort
- K. Escher in het Paleis
- L. Panorama Mesdag
- M. Nationaal Archief
- N. Voorlinden
- O. West
- P. Muzee

